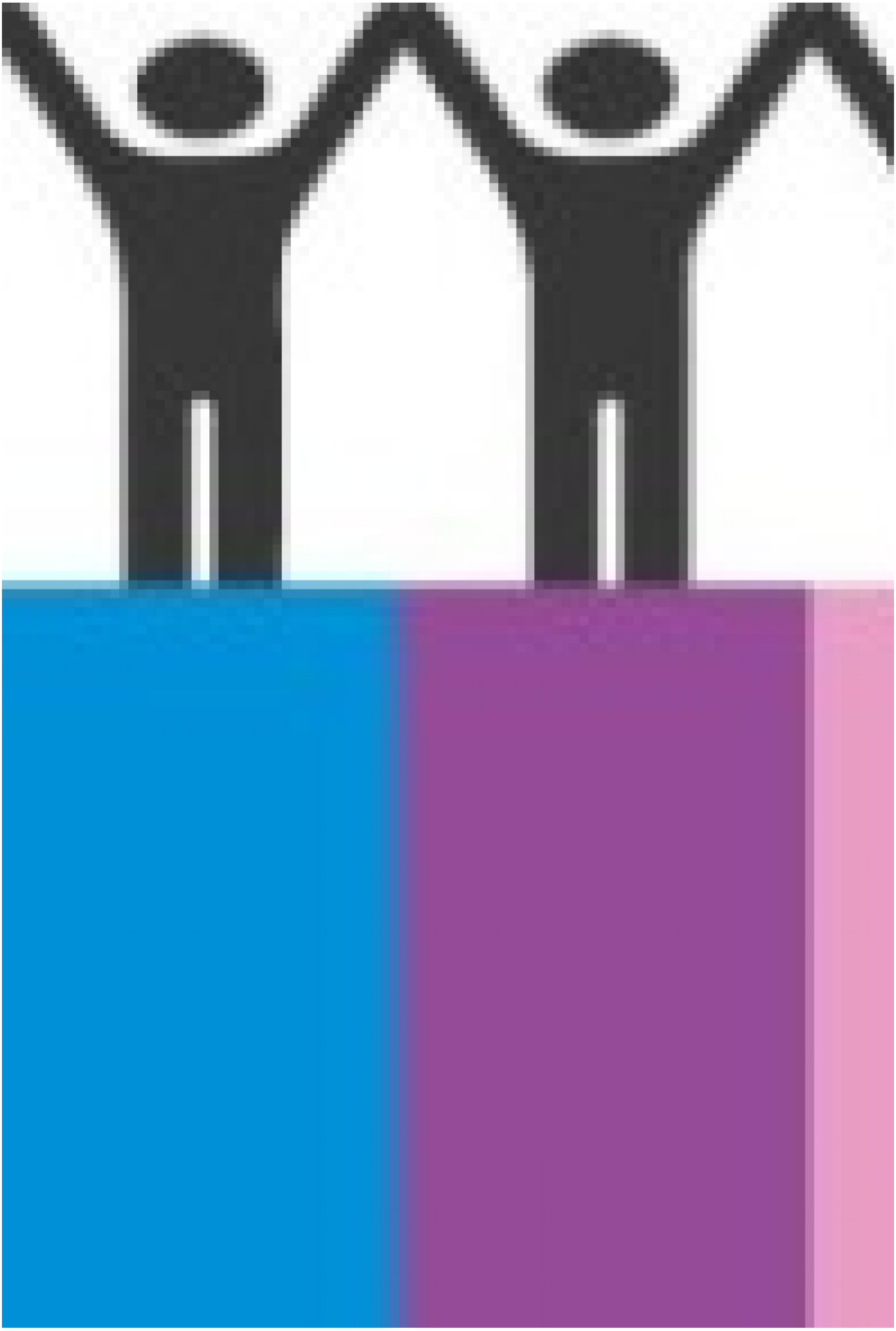
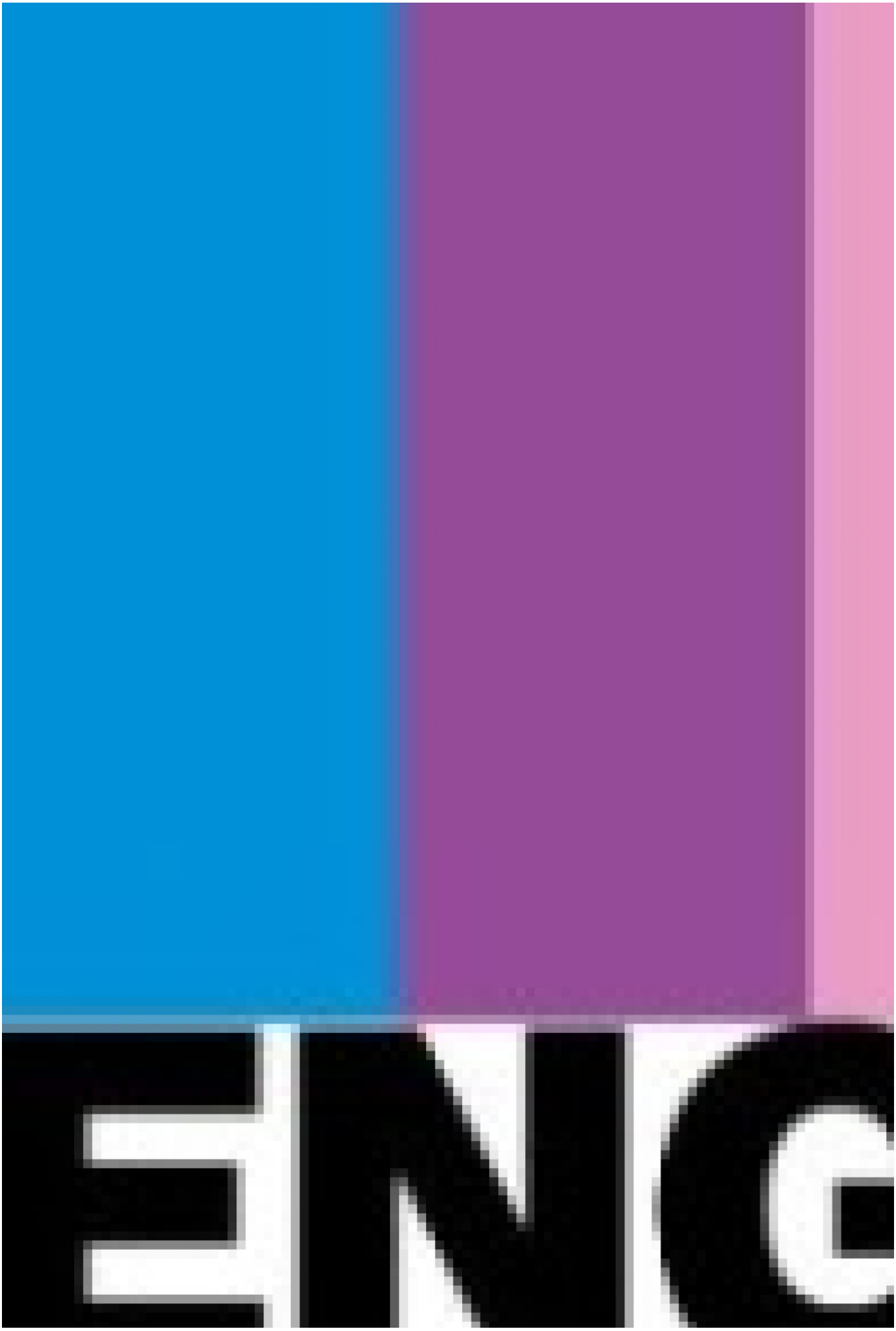

ENGAGE 11–13 – o abordare holistică pentru prevenirea dezangajării și a abandonului școlar implicit

PUBLISHED NOV 9, 2026
BY EUROPA

ENGAGE 11–13 is a European project focused on preventing student disengagement and reducing the risk of early school leaving.

Dezangajarea școlară este un proces care se poate instala treptat și care, în multe situații, precedă abandonul școlar propriu-zis. Scăderea motivației pentru învățare, absenteismul, izolarea socială, dificultățile emoționale, rezultatele școlare în declin sau conflictele repetate pot reprezenta semnale ale unei distanțări progresive a elevului față de școală. Pornind de la necesitatea identificării cât mai timpurii a acestor semnale, proiectul european **ENGAGE 11–13 – A Holistic Approach to Preventing Student Disengagement**propune o intervenție integrată, care implică profesorii, consilierii școlari, familiile și întreaga comunitate educațională.

ENGAGE este un proiect cofinanțat de Uniunea Europeană în cadrul programului Erasmus+, având**numărul de proiect 2024-1-IT02-KA220-SCH-000249540**. Potrivit informațiilor publicate pe platforma proiectului, finanțarea este gestionată prin Agenția Națională Italiană pentru Programul Erasmus+, iar solicitantul proiectului este **Istituto Comprensivo „Ennio Quirino Visconti” din Roma, Italia**

Website-ul oficial al proiectului, care reunește resursele dezvoltate de parteneriat, studiile de caz, programele de formare, instrumentele de prevenție, informațiile despre parteneri și activitățile de diseminare, poate fi accesat aici: Platforma oficială ENGAGE.

De ce este necesar proiectul ENGAGE?

Punctul de plecare al proiectului este constatarea partenerilor că școlile se confruntă cu o problemă complexă: **dezangajarea elevilor și fenomenul abandonului școlar implicit în învățământul gimnazial** Spre deosebire de abandonul școlar vizibil, dezangajarea poate fi mai greu de observat. Elevul poate continua să fie prezent fizic la școală, dar să participe tot mai puțin la activități, să își piardă interesul pentru învățare, să se izoleze sau să dezvolte comportamente care indică o ruptură progresivă față de mediul educațional.

Printre factorii identificați pe platforma proiectului se numără insuficienta personalizare a învățării și neglijarea nevoilor emoționale, sisteme de sprijin inadecvate, lipsa de relevanță percepută a ofertei educaționale, presiunea evaluărilor, diferențele dintre stilurile de învățare și metodele utilizate, izolarea socială și disparitățile socioeconomice. ENGAGE tratează, așadar, dezangajarea nu ca pe un fenomen determinat de o singură cauză, ci ca pe rezultatul interacțiunii dintre factori educaționali, emoționali, familiali și sociali.

Obiectivele proiectului

ENGAGE urmărește, în primul rând, să ofere comunităților școlare cunoștințele și competențele necesare pentru **recunoașterea semnelor timpurii ale dezangajării și ale riscului de abandon școlar implicit** Un al doilea obiectiv esențial este dezvoltarea unor strategii concrete de intervenție, analizate din trei perspective complementare: cea a profesorului, cea a familiei și cea a consilierului școlar.

În același timp, proiectul promovează abordarea**Service Learning** ca modalitate de construire a unui mediu educațional mai participativ, mai relevant și mai apropiat de experiențele reale ale elevilor. Service Learning integrează procesul de învățare cu implicarea elevilor în activități și inițiative utile comunității, urmărind să întărească sentimentul de apartenență, responsabilitatea și relevanța învățării. În cadrul ENGAGE sunt prevăzute ghiduri operaționale pentru introducerea acestei abordări în școli.

Cui se adresează ENGAGE?

Principalele grupuri țintă sunt **profesorii din învățământul secundar inferior/gimnazial, consilierii școlari și specialiștii, familiile elevilor și factorii de decizie din educație**. Beneficiarul indirect este însă întreaga comunitate școlară, deoarece intervenția urmărește dezvoltarea unei capacități comune de observare, prevenție și răspuns în fața dezangajării elevilor.

Această perspectivă este una dintre caracteristicile importante ale proiectului. Responsabilitatea menținerii elevului conectat la educație nu este plasată exclusiv asupra profesorului sau asupra familiei. ENGAGE pornește de la ideea că prevenția funcționează mai bine atunci când școala, familia și serviciile de consiliere utilizează un limbaj comun și strategii complementare.

Trei programe de formare pentru profesori, familii și consilieri

Una dintre principalele componente ale proiectului o reprezintă dezvoltarea a **trei pachete de formare online**, construite în jurul celor trei perspective fundamentale ale intervenției: profesori, familii și consilieri școlari. Platforma proiectului pune la dispoziție secțiuni distincte pentru fiecare categorie.

Programul destinat profesorilor urmărește dezvoltarea profesională și îmbunătățirea capacității acestora de a înțelege dezangajarea elevilor și abandonul școlar implicit. Modulele sunt concepute pentru a-i sprijini în recunoașterea situațiilor de risc și în aplicarea unor soluții adecvate atunci când sunt observate semne de retragere, pierdere a motivației sau dificultăți de integrare și participare.

Celelalte două programe sunt dedicate **familiilor** și **consilierilor școlari**, astfel încât aceeași problematică să poată fi analizată și abordată din roluri diferite. Conform unei actualizări publicate de proiect la 7 mai 2026, cele trei cursuri pentru profesori, consilieri și familii au fost programate pentru disponibilizare în septembrie 2026, iar platforma include deja paginile dedicate accesării lor.

Complementar formării, ENGAGE oferă și **Prevention Strategy Grid**, un instrument practic conceput pentru profesori și părinți. Utilizatorul își poate selecta rolul, iar instrumentul corelează indicatorii de dezangajare și posibilele cauze ale acestora cu intervenții și strategii aplicabile. Scopul este transformarea observării unui semnal de risc într-un răspuns educațional concret, orientat spre starea de bine și succesul școlar al elevului.

Studiile de caz – de la teorie la situații reale

O componentă deosebit de valoroasă a proiectului este **colecția de studii de caz**, construită pentru a analiza semnele timpurii ale abandonului școlar implicit și modalitățile prin care agravarea situațiilor poate fi prevenită. În forma disponibilă în prezent pe platformă, colecția cuprinde **27 de studii de caz provenite din Italia, Bulgaria, Polonia, Franța și România**.

Cazurile prezintă situații educaționale foarte diferite, tocmai pentru a demonstra că dezangajarea nu are un singur profil. Uneori aceasta se manifestă prin rezultate școlare slabe și absenteism, alteori prin anxietate, retragere socială, dificultăți de comunicare, lipsă de motivație, comportament opozițional, agresivitate sau dificultăți în relația dintre elev, familie și școală.

De exemplu, studiul de caz **„Tom Sawyer”**, din Bulgaria, analizează situația unui elev de 11 ani caracterizat prin curiozitate și imaginație, dar care întâmpină dificultăți în raportarea la reguli și autoritate, în reglarea emoțională și în menținerea motivației pentru școală. Cazul ilustrează inclusiv importanța relației dintre familie și școală și modul în care percepțiile diferite asupra cerințelor educaționale pot influența implicarea copilului.

Un alt caz, **„Turandot”**, din Italia, prezintă o elevă de 12 ani fără diagnostic oficial de dificultăți de învățare, dar care manifestă dezangajare academică și emoțională, prezență neregulată la școală, izolare socială, anxietate și dificultăți de exprimare orală. Cazul arată valoarea monitorizării comportamentului, a progresului academic și a participării, inclusiv prin fișe de observație și instrumente de urmărire sistematică.

Platforma include și exemple în care elevi cu un potențial cognitiv ridicat pot manifesta forme de dezangajare. Cazul **„Artemide”** arată, de exemplu, că performanța sau inteligența ridicată nu elimină riscul dificultăților de integrare și de participare. Structurarea sarcinilor, adaptarea ritmului, utilizarea suportului vizual, feedbackul personalizat și intervențiile asupra climatului clasei pot avea un rol esențial.

Studii de caz din România

România este reprezentată în această colecție prin cazurile **Mugur, Luminița, Ileana, Iancu și Elena**. Ele surprind contexte foarte diferite și evidențiază caracterul multidimensional al riscului de dezangajare.

„Ileana”, de exemplu, este cazul unei eleve de 12 ani ai cărei părinți lucrează în străinătate și care este crescută de bunică. Deși nevoile materiale sunt acoperite, absența prezenței emoționale a părinților influențează relația fetei cu școala, colegii și propria dezvoltare. „Iancu” prezintă situația unui elev de clasa a VI-a diagnosticat cu ADHD, pentru care dificultățile de concentrare și impulsivitatea sunt însoțite de absenteism cronic. „Elena”, elevă de 13 ani, ilustrează o deteriorare progresivă a implicării școlare, de la scăderea rezultatelor și comportamente agresive până la întreruperea participării la școală.

Prin asemenea exemple, baza de studii de caz nu funcționează doar ca o colecție descriptivă. Ea poate deveni un instrument de reflecție profesională prin care profesorii, consilierii și părinții pot învăța să observe combinații

de factori de risc și să compare posibile strategii de răspuns.

Un parteneriat european multidisciplinar

ENGAGE este implementat de **șapte parteneri contractuali din cinci țări europene**, ceea ce permite combinarea experienței directe a școlilor cu expertiza organizațiilor din domeniul formării, inovării și educației. Parteneriatul este format din **Istituto Comprensivo „Ennio Quirino Visconti”** din Italia, **8th SOU „Vasil Levski”** din Bulgaria, **RenaSup** din Franța, **Pixel** și **CONFAO** din Italia, **Szkola Podstawowa nr 5** din Polonia și **Fundația EuroEd** din România.

Coordonarea/aplicarea proiectului este asigurată de Istituto Comprensivo „Ennio Quirino Visconti”, o instituție de învățământ din Roma. Pixel, cu sediul la Florența, contribuie cu experiență în educație, formare și utilizarea tehnologiilor digitale, iar CONFAO reprezintă o rețea italiană de instituții educaționale și de formare. RenaSup este o organizație franceză cu activitate în educație, formare profesională și orientare, în timp ce școlile partenere din Bulgaria și Polonia asigură legătura directă cu mediul educațional și cu elevii.

Partenerul român este **Fundația EuroEd din Iași**, organizație non-profit și neguvernamentală fondată în 1992, cu experiență de peste trei decenii în educația și formarea copiilor, tinerilor și adulților.

Dincolo de consorțiul contractual, proiectul și-a construit o rețea extinsă de **parteneri asociați**, cu rol în multiplicarea rezultatelor și asigurarea sustenabilității acestora. Lista publicată pe platformă include peste 30 de instituții și organizații și cuprinde numeroase entități din România, printre care Școala 4 Sibiu, Liceul EuroEd, Liceul Tehnologic „Constantin Dobrescu”, Liceul Unitarian „János Zsigmond”, Școala Gimnazială № 128, Liceul „Miron Costin”, Școala Primară EuroEd și Romanian Association for Quality Language – QUEST.

De la identificarea problemei la intervenție

Valoarea proiectului ENGAGE constă mai ales în legătura creată între **identificarea timpurie, analiza cazurilor, formarea adulților și intervenția practică**. Proiectul nu se limitează la constatarea existenței abandonului școlar, ci mută atenția către perioada care îl precedă: momentul în care elevul începe să se retragă, să își piardă motivația și sentimentul de apartenență, dar în care intervenția poate încă modifica evoluția situației.

Rezultatele centrale ale proiectului – colecția de studii de caz, cele trei pachete de formare, instrumentul de strategii preventive și ghidurile pentru implementarea Service Learning – formează astfel un ansamblu coerent de resurse. Ele permit profesorilor să privească dincolo de rezultatele școlare, familiilor să înțeleagă mai bine semnalele comportamentale și emoționale, iar consilierilor și specialiștilor să dezvolte intervenții coordonate.

Prin caracterul său european și prin implicarea directă a școlilor, familiilor, consilierilor și organizațiilor educaționale, **ENGAGE 11–13** contribuie la consolidarea unei culturi a prevenției. Mesajul central al proiectului este că abandonul școlar nu începe în ziua în care elevul încetează să mai vină la școală. El poate începe mult mai devreme, prin retragere, tăcere, anxietate, absenteism, pierderea interesului sau sentimentul că școala nu mai are relevanță. Capacitatea comunității educaționale de a observa aceste semnale și de a interveni la timp poate face diferența dintre o evoluție către abandon și reconstruirea unei relații pozitive a elevului cu învățarea.

Website oficial al proiectului: engage.pixel-online.org

Număr proiect: 2024-1-IT02-KA220-SCH-000249540

Program: Erasmus+ – Cooperare în domeniul educației școlare

Titlu: *ENGAGE 11–13 – A Holistic Approach to Preventing Student Disengagement*

Partener din România: Fundația EuroEd, Iași

Press release distributed by Wire Association on behalf of Europa, on Nov 9, 2026. For more information subscribe and follow us.

Media Assets

Images

Files

1. brochure_engage_ro
   application/pdf
   https://wire-association.s3.eu-west-2.amazonaws.com/production/371/brochure_engage_ro.pdf

Europa

Newsroom: https://wireassociation.eu/newsroom/europa
Website: https://europa.eu/
Primary Email: press@europa.eu

Social Media

Twitter - https://twitter.com/EU_commission
Facebook - https://www.facebook.com/EuropeanCommission
Instagram - https://www.instagram.com/europeancommission/
Linkedin - https://www.linkedin.com/company/european-commission